

Elektrik Üretimi Lisans Harçları

Belge türü	Özelge
Kanun	HARÇLAR KANUNU
Özelge no	66813766-140[113-2023-3]-241130
Tarih	02.06.2023

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İzmir Vergi Dairesi Başkanlığı

Gelir Kanunları Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü

Sayı : E-66813766-140[113-2023-3]-241130

02.06.2023

Konu : Elektrik Üretimi Lisans Harçları

İlgi : ... tarih ve ... evrak kayıt sayılı özelge talep formunuz.

İlgide kayıtlı özelge talep formunun incelenmesinden, elektrik üretimi faaliyetiyle iştirak eden şirketinizin elektrik satışlarının A.Ş.'ye gerçekleştirildiği, 492 sayılı Harçlar Kanununa bağlı (8) sayılı tarife kapsamında önceki yıllarda "Piyasa Takas Fiyatı" üzerinden adına faturalanan ve yasal defterlerde "600-Satışlar" hesabına kaydedilen elektrik satış bedelleri (gayrisafi iş hasılatı) toplamı üzerinden hidrolik kaynaklara dayalı elektrik üretim lisans harcı hesaplanırken, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun (EPDK) "Kaynak Bazında Destekleme Bedelinin Belirlenmesine ve Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar"ı belirlediği kararı uyarınca, 1/4/2022 tarihinden itibaren "Azami Uzlaştırma Fiyatı" uygulamasına geçilmesine ve elektrik satışıyla ilgili "Piyasa Takas Fiyatları"nın "Azami Uzlaştırma Fiyatları"ndan yüksek olduğu durumlarda aradaki farkın "Destekleme Bedeli Borç Tutarı" olarak ilgili piyasa katılımcısına yansıtılmasına karar verildiği, şirketinizce düzenlenen faturaların tamamı yasal defterlerinize hasılat olarak "600- Satışlar" hesabına kaydedilirken, tarafından düzenlenen "Destekleme Bedeli" tutarlarının ise "611-Satış İndirimleri" hesabında satış gelirlerinden indirim olarak muhasebeleştirildiği belirtilerek, şirketinizce 2023 yılında verilecek elektrik üretim lisans harç bildirimine esas harç matrahının (gayrisafi iş hasılatı) hesabında;'a "Piyasa Takas Fiyatı"ndan düzenlediğiniz faturalardaki enerji satış hasılatından "Destekleme Bedeli Tutarı"nın indirim konusu yapıp yapılmayacağı hususunda görüş talep edildiği anlaşılmaktadır.

492 sayılı Harçlar Kanununun 108 inci maddesinde, imtiyazname, ruhsatname ve diplomalardan bu kanuna bağlı (8) sayılı tarifede yazılı olanların harca tabi olduğu; 109 uncu maddesinde, imtiyazname, ruhsatname ve diploma harçlarını kendilerine bu belgeler verilen kişilerin ödemekle mükellef olduğu; 113 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında, elektrik üretimi lisans harçlarının her yıl kurumlar vergisi beyannamesi verme süresi içerisinde verilen bildirim üzerine, elektrik üretim faaliyetlerinden elde edilen gayrisafi iş hasılatı esas alınarak tahakkuk ettirileceği, tahakkuk ettirilen harçların ayrıca mükellefe tebliğ edilmeyeceği ve mayıs ayı içerisinde ödeneceği; Kanuna bağlı (8) sayılı tarifenin "XV-Elektrik üretimi lisans harçları" başlıklı bölümünde ise Elektrik Piyasası Kanunu kapsamında, özelleştirme bedeli, lisans ihale bedeli ve su kullanım bedeli ödemeksizin hidrolik kaynaklara dayalı elektrik üretim faaliyetinde bulunanlardan (Kamu Kuruluşları hariç) bu faaliyetlerden elde ettikleri bir önceki yıl gayrisafi iş hasılatı üzerinden her yıl için nispi harç alınacağı, üreticilerin kendi ihtiyaçları için kullandıkları elektriğin bedelinin gayrisafi iş hasılatına dâhil edilmeyeceği hükme bağlanmıştır.

Bu çerçevede, kamu kuruluşları hariç olmak üzere, Elektrik Piyasası Kanunu kapsamında, özelleştirme bedeli, lisans ihale bedeli ve su kullanım bedeli ödemeksizin hidrolik kaynaklara dayalı elektrik üretim faaliyetinde bulunanların, bu faaliyetlerden elde ettikleri bir önceki yıl gayrisafi iş hasılatı üzerinden binde 15 oranında harç ödemeleri gerekmektedir.

Öte yandan, 18/3/2022 tarihli ve 31782 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunun "Kaynak Bazında Destekleme Bedelinin Belirlenmesine ve Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar" hakkındaki 17/3/2022 tarihli ve 10866 sayılı kararının,

- 1 inci maddesinde, bu Usul ve Esasların amacının, ulusal veya uluslararası piyasalarda elektrik enerjisi üretimine girdi olan emtia fiyatlarının ve/veya kaynak maliyetleri arasındaki farkların makul olmayan artışları nedenleriyle, arz güvenliğinin ve/veya tüketicilerin korunması kapsamında destekleme bedelinin belirlenmesine ve bu bedelin kullanılmasına ilişkin usul ve esasların belirlenmesi olduğu,

- 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde, azami uzlaştırma fiyatının, Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu tarafından; bu Usul ve Esaslar kapsamında yer alan ve elektrik enerjisinin üretiminde kullanılan kaynak türleri için üretim maliyetleri göz önünde bulundurularak belirlenen fiyatı; (b) bendinde, destekleme bedelinin, bu Usul ve Esaslar çerçevesinde belirlenen azami uzlaştırma fiyatı kullanılarak ve uzlaştırma dönemi bazında piyasa işletmecisi tarafından hesaplanan tüketiciyi ve/veya maliyeti yüksek üretimi destekleme amacıyla kullanılan bedeli ifade edeceği,

- 4 üncü maddesinin altıncı ve yedinci fıkralarında, destekleme bedelinin, kurul tarafından kaynak bazında belirlenen azami uzlaştırma fiyatları kullanılarak, uzlaştırma dönemi bazında piyasa işletmecisi tarafından hesaplanacağı ve üretim maliyeti düşük üreticilerden karşılanarak, arz güvenliğinin sağlanması ve/veya tüketicilerin desteklenmesi amacıyla kullanılacağı,

- 5 inci maddesinin birinci fıkrasında, destekleme bedelinin; piyasa takas fiyatının azami uzlaştırma fiyatından yüksek olduğu her bir uzlaştırma dönemi için hesaplanarak ilgili piyasa katılımcısına tahakkuk ettirileceği; dördüncü fıkrasında, destekleme bedeli borç tutarının, 14/4/2009 tarihli ve 27200 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Elektrik Piyasası Dengeleme ve Uzlaştırma Yönetmeliğinin uzlaştırmaya ve faturalamaya ilişkin hükümleri uyarınca "'destekleme bedeli borç tutarı" olarak ilgili piyasa katılımcısına yansıtılacağı,

- 6 ncı maddesinin birinci fıkrasında da 5 inci madde kapsamında hesaplanan toplam destekleme bedelinin, piyasa işletmecisi tarafından arz güvenliğini teminen öncelikle maliyeti yüksek üretim tesisi

sahibi piyasa katılımcılarına üretim destekleme tutarı olarak yansıtılacağı

açıklamalarına yer vermiştir.

Diğer taraftan, tekdüzen muhasebe sisteminin uygulanmasına ilişkin açıklamalar, 26/12/1992 tarih ve 21447 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 1 Sıra No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği ve daha sonra bu konuda yayımlanan diğer tebliğlerde yapılmış bulunmaktadır. Anılan Tebliğin "Tekdüzen Hesap Planı Açıklamaları" bölümünde;

"60-BRÜT SATIŞLAR;

İşletmenin esas faaliyetleri çerçevesinde satılan mal ya da hizmetler karşılığında alınan ya da tahakkuk ettirilen toplam değerleri kapsar. Satılan mal ve hizmetlerle ilgili sübvansiyonlar, satış tarihindeki vade farkları, ihracatla ilgili dönem içinde ortaya çıkan kur farkları, vergi iadeleri brüt satışlar içinde gösterilir. Brüt Satışlara Katma Değer Vergisi dahil edilmez.

Brüt Satışlar; yurtiçi satışlar, yurtdışı satışlar ve diğer gelirler şeklinde bölümlenir."

"61. SATIŞ İNDİRİMLERİ (-) Net satış hasılatına ulaşabilmek için brüt satışlardan indirilmesi gereken değerleri kapsar. Satıştan iadeler, satış iskontoları ve diğer indirimler şeklinde bölümlenir.

610. SATIŞTAN İADELER (-) Satılan malların iade edilen bölümünün fatura tutarlarını kapsar.

İşleyişi : Daha önce yapılan satışlar ile ilgili olarak ilgili hesaplara borç, Brüt Satışlardan ilgili hesaplara alacak kaydedilmiş bulunan malın fatura tutarı, malın kısmen yada tamamen iade edilmesi durumuna göre, "610. Satıştan İadeler Hesabı"nın borcuna, buna karşılık ilgili hesaba alacak kaydedilir."

611. SATIŞ İSKONTOLARI (-)

Satışla ilgili faturanın düzenlenip satışın gerçekleşmesinden sonra yapılan her türlü kasa ve miktar iskontoları bu hesapta yer alır.

Kasa iskontosu, kredili satışlarda alıcının mal bedelini vadesinden önce ödemesi dolayısıyla, bu peşin ödeme karşılığında alıcıya belirli oranlarda indirim yapılmasıdır.

Miktar iskontosu ise alıcının belli tutarlar üzerinde alışlarda bulunarak satıcının mal sürümüne katkıda bulunmasından dolayı kendisine belli oran ya da tutarlarda yapılan indirimdir.

İşleyişi :

Uygulanan iskonto ilgili "Alacaklar" hesabına alacak kaydedilirken, "611. Satış İskontoları Hesabı"na borç kaydedilir.

açıklamalarına yer verilmiştir.

Diğer taraftan, 12 Seri No.lu SM, SMMM, YMM Kanunu Genel Tebliğinin "Gayrisafi Hasılatın Hesaplanmasına İlişkin Açıklamalar" bölümünde; "... 3986 sayılı Kanunda gayrisafi hasılatın, Vergi Usul Kanununun 175 ve Mükerrer 257 nci maddeleri uyarınca Maliye Bakanlığınca yayımlanan Muhasebe Sistemi Uygulama Tebliğlerinde yer alan gelir tablosu ilkelerine göre tespit edileceği belirtilmiştir...Gayrisafi hasılatın kasıt, 1 sıra numaralı Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği ekinde yer alan İşletme Ayrıntılı Gelir Tablosu Tipinde (Bkz. Tablo-4) belirtilen "C - NET SATIŞLAR"dır." denilmektedir.

Buna göre, şirketinizce üretimi yapılan elektriğin "Piyasa Takas Fiyatı" üzerinden adına fatura edildikten sonra, "Piyasa Takas Fiyatı"nın "Azami Uzlaştırma Fiyatı"ndan yüksek olması nedeniyle aynı yıl tarafından şirketinize fatura edilen ve şirketinizce "611- Satış İskontoları" hesabına kaydedilen "Destekleme Bedeli Borç Tutarları"nın, 2023 yılı elektrik üretim lisans harcı matrahının (gayrisafi iş

hasılatının) hesaplanmasında indirim kalemi olarak dikkate alınması mümkün bulunmaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026